



Riigikantselei
riigikantselei@riigikantselei.ee

Teie 09.12.2024 nr 2-5/24-01964;
Meie 13.01.2025 RAM/24-1265/-1T
nr 11-3.1/5512-2

Ülevaade õigeaegselt ülevõtmata direktiivist

Austatud härra Peterkop

Vastavalt Euroopa Liidu (EL) asjade menetlemise juhiste punktile 35 esitab minister direktiivi ülevõtmise tähtaja ületamisel Vabariigi Valitsusele aruande hilinemise põhjustest ning ettepanekud edaspidiste hilinemiste vältimiseks. All on esitatud ülevaade ühe direktiivi kohta, mille üle võtmise tähtaeg on saabunud.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2024/1174, 11. aprill 2024, millega muudetakse direktiivi 2014/59/EL ja määrust (EL) nr 806/2014 seoses omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude teatavate aspektidega.

Direktiiv võetakse üle väärtpaberituru seaduse muutmise ja teiste seaduste muutmise [eelnõuga](#). Eelnõu on läbinud esimese kooskõlastusringi ning saadetakse 2025. aasta jaanuari esimeses pooles teisele kooskõlastusringile. Valitsuse istungile jõuab eelnõu eeldatavalt märtsis 2025. Direktiivi ülevõtmise tähtaeg oli 13. november 2024..

Hilinemise põhjused:

- 1) Peamine põhjus, miks direktiivi vastuvõtmisega hilinetakse, on väga pikaks veninud esimene kooskõlastusring. Mitu osapoolt, kelle arvamust pidasid eelnõu koostajad käesoleva eelnõu raames ülioluliseks, esitas oma tagasiside hilinemisega. Hilinemise periood ulatus mõnest nädalast kuni pooleteise kuuni.
- 2) Pikaks veninud esimene kooskõlastusring mõjutas otseselt muudatusi, mida tuli osapoolte tagasiside põhjal eelnõusse sisse viia. Eelnõu põhituum seisneb tuletisinstrumentide regulatsiooni muutmises ning teema analüüs ja kirjutamine telliti advokaadibüroolt, kes pidi suhtlema rahvusvaheliste organisatsioonidega, et tagada tuletisinstrumentide regulatsiooni kooskõla ja kvaliteet. Muudatuste ettevalmistamise periood venis pikemaks kui eelnõu koostajad soovisid.
- 3) Hilinemist mõjutas ka asjaolu, et lisaks tuletisinstrumentide regulatsioonile ning direktiivis sätestatule algatas Euroopa Komisjon 2021. aastal Eesti suhtes BRRD2 ehk kriisilahendusdirektiivi ülevõtmise kontrolli. Kontroll lõppes alles 2024. aasta kevadel ning selle käigus selgus, et finantskriisi ennetamise ja lahendamise seaduses tuleb teha parandusi ja muudatusi. Kuivõrd ülevõetav direktiiv tuli niikuinii üle võtta samasse seadusesse, oleks olnud ebamõistlik BRRD2 paranduste ja direktiivi ülevõtmine vormistada eraldi eelnõudesse.

4) Hilinemise üks põhjus on ka direktiivi ülevõtmise liiga lühike tähtaeg. Direktiiv jõustus 2024. aasta suvel ja ülevõtmiseks anti liikmesriikidele vaid kuus kuud, mis on Eesti õigusloome protsessi arvestades liiga lühike periood.

Seotud osapoolte kaasamine on õigusloomes oluline. Õigeaegne tagasiside ja selle põhjal eelnõus muudatuste õigeaegne sisseviimine aitavad vähendada edaspidiste hilinemiste riski. EL direktiivide läbirääkimistel tuleb ülevõtmise tähtaja teostatavusele rohkem tähelepanu pöörata.

Teadvustame riske, mis on seotud võimaliku rikkumismenetluse algatamisega ja sanktsioonide rakendamisega direktiivide ülevõtmisel hilinemisega ning püüame edaspidi paremini kavandada ja korraldada selliste eelnõude ette valmistamist.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Jürgen Ligi
rahandusminister

Priit Potisepp 53018156
Priit.Potisepp@fin.ee